

§ 217

Ikääntyneiden palveluasumisen palvelusetelin arvon korotus

HEL 2020-011397 T 05 00 00

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti korottaa ikääntyneiden palveluasumisen palvelusetelin arvoa niin, että 1.1.2021 alkaen palvelusetelin arvo on alla olevan taulukon mukainen. Palvelusetelillä voi maksaa hoivan, perusmaksun ja aterioiden kustannuksia. Aiemmin palvelusetelillä ei ole voinut kattaa ateriakustannuksia.

Nettotulot euroa/kk	Palvelusetelinarvo euroa/kk
900 euroa tai alle	3 300
901 - 1 000	3 200
1 001 - 1 100	3 100
1 101 - 1 200	3 000
1 201 - 1 300	2 900
1 301 - 1 400	2 800
1 401 - 1 500	2 700
1 501 - 1 600	2 600
1 601 - 1 700	2 500
1 701 - 1 800	2 400
1 801 -1 900	2 300
1 901 - 2 000	2 200
2 001 - 2 100	2 100
2 101 - 2 200	2 000
2 201 - 2 300	1 900
2 301 - 2 400	1 800
2 401 - 2 500	1 700
2 501 - 2 600	1 600
2 601 - 2 700	1 500
2 701 - 2 800	1 400
2 801 - 2 900	1 300
2 901 - 3 000	1 200
3 001 - 3 100	1 100
3 101 - 3 200	1 000
3 201 - 3 300	900
3 301 - 3 400	800
3 401 - 3 500	700
3 501 - 3 600	600

3 601 ja yli

500

Käsittely

Arviointitoiminnan johtaja Tuulikki Siltari oli kutsuttuna asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Tuulikki Siltari, arviointitoiminnan johtaja, puhelin: 310 69984
tuulikki.siltari(a)hel.fi
Kristiina Matikainen, ostopalvelupäällikkö, puhelin: 310 42207
kristiina.l.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Asiakkaan tulot suhteessa kokonaishintaan 300 euron korotuksella

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, sosiaali- ja terveyslautakunta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Arviointitoiminnan johtaja Tuulikki Siltari on kutsuttuna asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Nykytilanne

Sosiaalilautakunta hyväksyi 15.1.2008 palvelusetelin otettavaksi käyttöön vanhusten ympärivuorokautiseen palveluasumiseen. Palveluasumisen palveluseteli otettiin vakinaiseen käyttöön 1.3.2008. Tämän jälkeen palvelusetelin arvoa on tarkistettu kolmesti, 1.3.2011 alkaen, 1.1.2013 alkaen ja 1.3.2015 alkaen.

Nykyinen palveluasumisen palveluseteli on tarkoitettu palveluasumisen hoivan kustannuksiin. Vuokran ja ateriat asiakas maksaa itse. Palvelusetelin arvo on enintään 3000 euroa kuukaudessa. Palvelusetelin arvot määräytyvät seuraavasti:

Nettotulot euroa/kk

900 euroa tai alle

Palvelusetelin arvo euroa/kk

3 000

901–1000	2 900
1001–1100	2 800
1001–1200	2 700
1201–1300	2 600
1301–1400	2 500
1401–1500	2 400
1501–1600	2 300
1601–1700	2 200
1701–1800	2 100
1801–1900	2 000
1901–2000	1 900
2001–2100	1 800
2101–2200	1 700
2201–2300	1 600
2301–2400	1 500
2401–2500	1 400
2501–2600	1 300
2601–2700	1 200
2701–2800	1 100
2801–2900	1 000
2901–3000	900
3001–3100	800
3101–3200	700
3201–3300	600
3301–3400	500
3401–3500	400
3501–3600	300
3601 ja yli	200

Ehdotetussa mallissa kaikkien tuloluokkien palvelusetelin arvoa nostettaisiin 300 eurolla kuukaudessa. Korkeimman palvelusetelin, 3 300 euroa kuukaudessa, saisi 900 euron tai sitä pienemmillä nettotuloilla. Pienin palvelusetelin arvo olisi 500 euroa kuukaudessa. Sen saisi 3 601 euron tai sitä suuremmilla nettotuloilla. Palveluseteliin on oikeutettu asiakas, jonka hoidon tarpeeksi on arvioitu pitkäaikainen ympärivuorokautinen tehostettu palveluasuminen tai laitoshoido.

Palvelusetelituottajat valitaan hyväksymismenettelyllä, eli määritellyt laatukriteerit täyttävät tuottajat hyväksytään palvelusetelituottajiksi. Asiakas valitsee hyväksytyjen palveluntuottajien joukosta itselleen sopivan palveluntuottajan ja tekee sopimuksen palveluntuottajan kanssa.

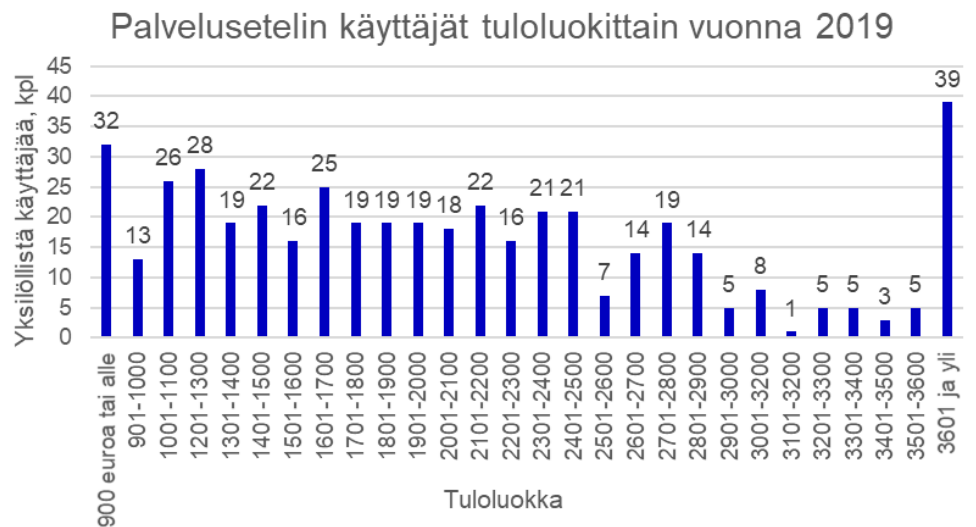
Helsingin kaupungin hyväksymiä tuottajayksiköitä oli lokakuussa 2020 yhteensä noin 100.

Kokemukset palvelusetelistä ovat olleet pääosin erittäin myönteisiä. Asiakkaat ovat arvostaneet valinnanvapautta ja joustavuutta palvelusetelin myöntämisessä, ja palveluntuottajat ovat nähneet palvelusetelin positiivisena hoivayrittäjyyttä edistävänä tekijänä.

Palvelusetelin arvon korotus

Vuonna 2019 palveluasumisen palvelusetelillä järjestetyn palvelun hoitovuorokausia oli 132 052 (vastaa noin 362 laskennallista hoitopaikkaa) ja asiakkaita vuoden aikana yhteensä 470. Vuonna 2015 asiakkaita oli 366. Viidessä vuodessa asiakasmäärä on noussut vain noin sadalla.

Ikäänntyneiden palveluasumisen palvelusetelin käyttäjät ovat tyypillisesti pieni- ja keskituloisia henkilöitä (kuva alla). Keskimäärin palvelusetelillä järjestetty palveluasuminen on kestänyt noin 2,9 vuotta.

Palveluseteli on asiakkaan valinnanvapautta edistävä tapa järjestää palvelua. Palvelusetelin arvon korotuksella tähdätään myös palvelusetelin käyttäjämäärien lisäykseen, jolloin palvelusetelillä tuotetut hoitovuorokaudet korvaavat muilla tuotantotavoilla (oma tuotanto, puitesopimustoiminta) tuotettuja hoitovuorokausia.

Yleinen kustannustaso ja palvelujen tuottamisen kustannukset ovat nousseet vuodesta 2015. Tällöin myös asiakkaan omavastuuosuus on huomattavasti noussut. Palvelusetelin arvon korotuksella pyritään lisäämään palvelusetelin houkuttelevuutta vaihtoehtona. Esitetty 300 eu-

ron korotus palvelusetelin arvoon toisi palvelusetelillä järjestettävän palveluasumisen kuntalaisten ulottuville entistä paremmin.

Tällä hetkellä yksityisten tuottajien ikääntyneiden palveluasumisen keskimääräinen kokonaishinta on noin 5 063 euroa kuukaudessa (vaihteluväli 4396–5998 euroa), josta palvelusetelillä korvattavien palvelukustannusten (hoiva ja perusmaksu) osuus on keskimäärin 3 800 euroa. Kokonaishinta sisältää palveluasumisen hoivan, perusmaksun, vuokran ja ateriamaksut. Vuodesta 2015 tuottajien kokonaishinta on noussut keskimäärin 464 eurolla ja kokonaishintaan sisältyvien palvelukustannusten hinta on noussut keskimäärin 200 eurolla.

Palvelusetelin arvoa määriteltäessä tuloina otetaan huomioon asiakkaan jatkuvat ja säännölliset nettotulot, ansio- ja pääomatulot, metsätulot, eläkkeet ja niihin rinnastettavat jatkuvat etuudet. Palveluseteliasiakkaalle jäävät lisätulona Kelan eläkkeensaajan hoitotuki ja mahdollinen asumistuki. Eläkkeensaajan hoitotuen määrä on tällä hetkellä 328,07 euroa kuukaudessa. Asumistuen määrä vaihtelee tulojen ja omaisuuden mukaan. Kela muuntaa yli 16 562 euroa ylittävän omaisuuden kuukausittaiseksi tuloksi. Kunnallisen asiakasmaksun määräytymisen perusteena edellä mainitut eläkkeensaajan hoitotuki ja asumistuki huomioidaan nettotuloina.

Palvelusetelin arvonkorotuksen kustannusvaikutukset

Vanhimpien ikäryhmien osuus Helsingin asukkaista tulee seuraavan vuosikymmenen aikana kasvamaan. Vuonna 2019 palveluasumisen piirissä oli 75 vuotta täyttäneistä 5,6 prosenttia ja 85 vuotta täyttäneistä jo 12,2 prosenttia. Varautuminen tulevaan, kaikin mahdollisin tuottamistavoin, on kaupungin vastuullisen taloudenpidon strategisen tavoitteen mukaista. Palvelusetelillä tuotettu palvelu on edullisempaa kuin muilla tavoin tuotettu.

Palvelusetelin korottaminen 300 eurolla lisäisi bruttokustannuksia 1,3 miljoonalla eurolla vuodessa. Palvelusetelin vuosittaiset kokonaiskustannukset nykyisellä asiakasmäärällä tulisivat olemaan noin 8,5 miljoonaa euroa nykyisen 7,2 miljoonan sijaan.

Palvelusetelipaikat korvaavat puitesopimuspaikkoja ja oman toiminnan paikkoja. Puitesopimusten bruttovuorokausihinta on 145 euroa ja kaupungin oman toiminnan 163 euroa. Puitesopimusten nettovuorokausihinta on 88 euroa ja kaupungin oman toiminnan 130 euroa. Palvelusetelillä järjestettävän toiminnan nettokustannus vuorokaudessa on 54 euroa. (Kaupungin oman ja palvelusetelitoiminnan yksikkökustannukset vuoden 2019 Kuusikko-raportista.)

17.11.2020

Asia/5

Arvion mukaan 300 euron korotus palvelusetelin arvoon on kustannusneutraali, kun palvelusetelivuorokausien määrä lisääntyy 12 prosenttia.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Palveluseteliä ovat käyttäneet eniten pieni- ja keskituloiset kuntalaiset, mutta myös yli 3600 euroa ansaitsevat. Palvelusetelin arvoon esitetty korotus pienentäisi kaikkien käyttäjien omavastuuosuutta ja tekisi edullisimpien tuottajien palvelut kaikkien tuloluokkien saavutettaviksi nykyistä paremmin. Asiakkaan omaa lisärahoitusta 2,9 vuoden keskihintaiseen palveluasumiseen palvelusetelillä tarvitaan tällä hetkellä palvelusetelin, eläketulon ja hoitotuen lisäksi noin 40 000 euroa. Täysimääräinen asumistuki pienentää lisärahoituksen määrää 2,9 vuoden palveluasumisessa noin 20 000 euroa.

Osallisuuden, vaikutusmahdollisuuksien ja valinnanvapauden lisääminen tukevat ikääntyneiden hyvinvointia ja toimintakykyä ja edistävät aktiivista ikääntymistä. Kokemuksen mukaan palveluseteliasiakkaiden tekemät reklamaatiot ovat vähäisiä, mikä kertonee vahvemmassa kuluttajaroolista.

Toimivalta

Hallintosäännön 18 luvun 1 §:n 1 kohdan mukaan sosiaali- ja terveyslautakunta päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan vi-
ranhaltija päättää palvelusetelin käyttämisestä sekä palvelusetelin arvon vahvistamisesta.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Tuulikki Siltari, arviointitoiminnan johtaja, puhelin: 310 69984
tuulikki.siltari(a)hel.fi
Kristiina Matikainen, ostopalvelupäällikkö, puhelin: 310 42207
kristiina.l.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Asiakkaan tulot suhteessa kokonaishintaan 300 euron korotuksella

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, sosiaali- ja terveyslautakunta